

373.2:37.015.311(082)

Ф 79

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Кривий Ріг

11–12 жовтня 2012 року

2. Гавриш Н. Розвиток мовленнєвої творчості в дошкільному віці / Н. Гавриш. – Донецьк: Либідь, 2001.
3. Гавриш Н. Методика розвитку мовленнєвої діяльності / Н. Гавриш, І. Котик. – К.: Вища шк., 1996.
4. Литвиненко С. Креативність як загальна здібність до творчості: сучасні підходи / С. Литвиненко // Зб. наук. пр. Полтавського ДПУ імені В. Г. Короленка. – Серія «Педагогічні науки». – Вип. 3 (50). – Полтава, 2006.

Кондратенко Р. В.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СТУДЕНТАМИ В ПРОЦЕСІ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ДНЗ

Практика як системоутворюючий компонент, який єднає теоретичну обізнаність студентів з їх професійною діяльністю, відіграє важливу роль у підготовці висококваліфікованих фахівців у сфері дошкільної освіти.

Сучасний дошкільний заклад, інноваційні процеси, модернізація державних стандартів дошкільної освіти актуалізують проблему підготовки професіоналів, які володіють сучасними педагогічними технологіями, здібними до творчості, які мають індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Стає очевидним, що чим більше майбутній фахівець є компетентним щодо ефективного застосування та оволодіння педагогічними технологіями, тим ґрунтовніше і різноманітніше буде його підготовка як спеціаліста. Тому в межах навчального плану підготовки за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр» та «спеціаліст» передбачено вивчення циклу дисциплін, які спрямовані на формування певних груп знань у майбутніх вихователів про інноваційні технології та можуть впроваджуватися з дошкільниками в умовах ДНЗ: «Теорія і методика фізичного виховання», «Методика музичного виховання», «Теорія і методика розвитку рідної мови», «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень», «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей», «Основи природознавства з методикою», «Сучасні концепції зарубіжного дошкільного виховання», «Порівняльна дошкільна педагогіка» та ін. Студенти знайомляться з педагогічними інноваціями Е. Ж.-Далькроза, К. Орфа, Г. Домана, М. Монтессорі, Г. Альтшуллера, М. Ібукі, С. Судзукі, С. Русової, В. Сухомлинського, М. Зайцева, М. Єфименка, Л. Шульги, а також з іншими технологіями (ігровими, інформаційними, виховними, здоров'язбережувальними, навчальними).

На IV та V курсах передбачено проходження виробничої практики студентів в дошкільних навчальних закладах. З одного боку, перед студентами стоять завдання вміти застосовувати психолого-педагогічні знання в навчально-виховній роботі з дітьми різного віку; визначати мету та планувати зміст роботи, цілеспрямовано відбирати методи, засоби, прийоми організації педагогічного процесу, а, з іншого, треба спиратися на реалії педагогічної дійсності, тобто зміст практичної роботи студента повинен співвідноситися зі специфікою роботи конкретного дошкільного навчального закладу.

У дошкільних навчальних закладах – базах практик, в яких досвідчені педагоги впроваджують інноваційні технології, студенти обов'язково теж планують відповідну роботу з дітьми. Наведемо приклади впровадження педагогічних технологій практикантами в педагогічний процес дошкільних закладів.

Технологія навчання Глена Домана для розвитку не лише енциклопедичної грамотності, а й зального розвитку інтелекту дітей дошкільників є ефективною. Оскільки, по-перше, діти отримують необхідні знання, зокрема з розділу Біологія, категорії Тварини. По-друге, вчать оперувати отриманими знаннями в повсякденному житті. По-третє, у дітей розвиваються психічні якості та процеси: пам'ять, увага, мислення, аналіз, синтез, узагальнення, які необхідні для навчання.

Спеціально для дітей старшої групи студенткою спеціальності «Дошкільна освіта» Черепаню Тетяною було розроблено 15 енциклопедичних карток, в кожному із них закладено пояснювальний текст 8 «бітів знань» з розділу Біологія, категорії Тварини.

Швидкість демонстрації однієї картки – 1 секунда, по 5 картинок, 3 серії (3 рази на день). Дітям показувались картки, при цьому голосно і чітко промовлялись їх назви, і так з кожною картою. З початком нового дня додавалась нова інформація – «біт знань», при цьому час показу збільшувався – не більше як на 10 секунд. Обрана категорія Тварини, демонструвалася впродовж всієї педагогічної практики (місяць), кожного дня. Заняття за методикою Г. Домана розпочиналося зі слів: «Я хочу показати вам свійських тварин». Першого тижня, було взято 5 карток (кішка, коза, кролик, віслюк, собака). Через п'ять днів попередні картки замінювались новими (корова, вівця, качка, півень, курка), а ще через п'ять – картки також були замінені (кінь, північний олень, верблюд, індик, свиня). Дана методика несе в собі інформацію, яка, в свою чергу, є точною, цікавою, яскравою та зрозумілою, що слугувало зацікавленості дітей та призвело до підвищення інтелектуальних, енциклопедичних знань.

Гераськіна Ірина, студентка спеціальності «Дошкільна освіта», використовувала в музичній діяльності інноваційні методики музично-педагогічного виховання Е. Жака-Далькроза та К. Орфа.

За методикою Е. Ж.-Далькроза студентка створила систему ритмічних вправ, побудовану на взаємозв'язку музики, музичних вражень й рухів тіла. В повсякденні використовувала елементи системи музичної системи Е.Ж.Далькроза у різних видах діяльності: ранкова гімнастика, музичні та фізкультурні заняття, рухливі ігри, вправи та завдання на розвиток дитячої творчості. Наприклад, сюжетно-образні рухи включали імітацію звичок тварин і птахів, пересування транспорту, дій, характерних для будь-яких професій та ін. Застосування елементів системи музичного виховання К.Орфа в роботі з дітьми шляхом створення цілого оркестру інструментів з різних матеріалів, гра на яких не вимагала особливої майстерності, але сприяла розвитку в дитині музикальності і почуття ритму.

Доречним і ефективним було застосування у навчальному процесі технології фізичного виховання дітей М. Єфименка «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» студенткою Балицькою Майєю, яка проводила заняття, на яких надавалася перевага одному з основних рухів: лежання, повзання, сидіння, стояння, ходьба, лазіння, біг, стрибки. Також передбачалися різні підходи до організації фізкультурно-оздоровчої роботи з дівчатками («Бджілки», «Метелики», «Сонечко», «Із життя квітів», «Зірочки», «Рибки», «Ляльковий магазин») та хлопчиками («Запорозькі козаки», «Юні матроси», «Рятівники», «Ніндзя», «Скелелазы» тощо).

Отже, можливість використання деяких педагогічних технологій майбутніми вихователями під час проходження виробничої практики дає змогу розкривати суто професійну творчість, вміння взаємодіяти з дітьми та вихователями дошкільних навчальних закладів, проявляти готовність до інноваційної діяльності. А це вкрай необхідно для сучасного педагога-професіонала, конкурентоспроможного фахівця.

Шульга Н. М.

ВЗАЄМОДІЯ СІМ'Ї ТА ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасний стан суспільства, модернізація дошкільної освіти спонукає до інтеграції двох соціальних інститутів – сім'ї і дошкільного закладу – у вихованні підростаючого покоління. Особливий акцент ставиться на активізації участі батьків в освітньо-виховному процесі та узгодженні позицій педагогів і батьків. У Базовій програмі розвитку